

2297.

Na osnovu člana 52 st. 4, 7, 9 i 11 i člana 53 stav 4 Zakona o hemikalijama ("Službeni list CG", broj 114/26), Ministarstvo ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera, uz saglasnost Ministarstva zdravlja, donijelo je

PRAVILNIK

O BLIŽIM USLOVIMA ZA STAVLJANJE NA TRŽIŠTE, OZNAČAVANJE I ISPITIVANJE BIORAZGRADLJIVOSTI DETERGENATA I POVRŠINSKI AKTIVNIH SUPSTANCI

("Službeni list Crne Gore", br. 133/26 od 11.09.2026)

Predmet

Član 1

Ovim pravilnikom propisuju se bliži uslovi označavanja, sadržaj informacija, digitalno označavanje, način objavljivanja, bliži sadržaj, način uspostavljanja, tehnički standardi, dostupnost digitalnog pasoša proizvoda, bliži uslovi za sisteme ponovnog punjenja, dozvoljene vrste mikroorganizama i postupci procjene za detergente i metode ispitivanja biorazgradljivosti za površinski aktivne supstance.

Značenje izraza

Član 2

Izrazi upotrijebljeni u ovom pravilniku imaju sljedeća značenja:

- 1) potpuna aerobna biorazgradljivost je stepen biorazgradnje koji se postiže kada mikroorganizmi, u prisustvu kiseonika, potpuno razgrade supstancu ili smjesu tako da se ona razloži na ugljen-dioksid, vodu i mineralne soli drugih prisutnih elemenata, kao i na nove sastavne djelove mikrobnih ćelija, odnosno biomasu;
- 2) film je vodorastvorljivi polimerni film koji se koristi kao kapsula ili omotač za detergent;
- 3) nosač podataka je linearni bar-kod, dvodimenzionalni kod ili drugi automatski čitljiv identifikacioni medij koji omogućava pristup podacima u digitalnom obliku putem elektronskog uređaja;
- 4) jedinstvena identifikaciona oznaka proizvoda je jedinstveni niz znakova koji omogućava identifikaciju određenog detergenta, površinski aktivne supstance ili modela proizvoda i pristup digitalnom pasošu proizvoda;
- 5) jedinstveni identifikator formule je jedinstvena alfanumerička oznaka koja se dodjeljuje formuli detergenta ili površinski aktivne supstance radi identifikacije sastava proizvoda za potrebe nadzora, procjene rizika, informisanja nadležnih organa i hitnog zdravstvenog odgovora;
- 6) jedinstvena identifikaciona oznaka subjekta je jedinstveni niz znakova koji omogućava identifikaciju proizvođača, uvoznika, distributera, zastupnika ili drugog privrednog subjekta koji učestvuje u stavljanju detergenta ili površinski aktivne supstance na tržište;
- 7) digitalni pasoš proizvoda je skup podataka koji se odnose na određeni detergent ili površinski aktivnu supstancu, odnosno model proizvoda, koji sadrži podatke propisane ovim pravilnikom i koji je dostupan elektronskim putem preko nosača podataka;
- 8) pružalac usluge digitalnog pasoša proizvoda je pravno ili fizičko lice koje za proizvođača, uvoznika, zastupnika ili drugi odgovorni privredni subjekt obezbjeđuje usluge izrade, čuvanja, održavanja, ažuriranja, obrade ili omogućavanja pristupa digitalnom pasošu proizvoda;
- 9) pojedinačno pakovanje je pakovanje u kojem se detergent ili površinski aktivna supstanca za krajnje korisnike čini dostupnim na tržištu i koje prati proizvod do mjesta upotrebe;
- 10) ponovno punjenje je radnja pri kojoj se detergent ili površinski aktivna supstanca koje privredni subjekt nudi krajnjem korisniku, uz naknadu ili bez naknade, pune u pakovanje krajnjeg korisnika ili drugo odgovarajuće pakovanje na mjestu prodaje ili drugom mjestu činjenja dostupnim na tržištu;
- 11) mjesto ponovnog punjenja je mjesto na kojem privredni subjekt krajnjim korisnicima nudi detergent ili površinski aktivnu supstancu putem sistema ponovnog punjenja, ručno ili pomoću automatske ili poluautomatske opreme;
- 12) model je vrsta detergenta ili površinski aktivne supstance čiji svi primjerci ispunjavaju sljedeće uslove:
 - imaju istog proizvođača i stavljaju se na tržište pod istim trgovačkim nazivom;

- imaju isti sastav i proizvode se istim proizvodnim postupkom;
 - ako je primjenjivo, imaju istu klasifikaciju u skladu sa propisima kojima se uređuju klasifikacija, označavanje i pakovanje hemikalija;
 - određeni su brojem tipa, šifrom, nazivom, oznakom serije ili drugim elementom koji omogućava njihovu identifikaciju kao iste grupe proizvoda;
- 13) krajnji korisnik je fizičko ili pravno lice kojem je detergent ili površinski aktivna supstanca učinjena dostupnom na tržištu, bilo kao potrošaču van njegove trgovačke, poslovne, zanatske ili profesionalne djelatnosti, bilo kao profesionalnom krajnjem korisniku u okviru njegove industrijske ili profesionalne djelatnosti.
 - 14) proizvođač detergenta ili površinski aktivne supstance je fizičko ili pravno lice koje proizvodi detergent ili površinski aktivnu supstancu, ili za koje se detergent ili površinski aktivna supstanca projektuje ili proizvodi, i koje taj detergent ili površinski aktivnu supstancu stavlja na tržište pod svojim imenom ili žigom;
 - 15) ovlašćeni zastupnik je fizičko ili pravno lice sa sjedištem u Crnoj Gori koje je od proizvođača dobilo pisano ovlaštenje da u njegovo ime obavlja određene poslove;
 - 16) uvoznik je fizičko ili pravno lice sa sjedištem u Crnoj Gori koje stavlja na tržište Crne Gore detergent ili površinski aktivnu supstancu iz druge države;
 - 17) distributer je fizičko ili pravno lice u lancu snabdijevanja, osim proizvođača ili uvoznika, koje čini detergent ili površinski aktivnu supstancu dostupnim na tržištu;
 - 18) privredni subjekt je proizvođač detergenta ili površinski aktivne supstance, ovlašćeni zastupnik, uvoznik ili distributer;
 - 19) industrijski i institucionalni detergent je, za potrebe ovog pravilnika, zajednički naziv za detergent za profesionalnu upotrebu i detergent za industrijsku upotrebu, u smislu zakona, koji se stavlja na tržište isključivo za upotrebu van domaćinstva koju obavlja specijalizovano osoblje.

Biorazgradljivost

Član 3

Površinski aktivne supstance i površinski aktivne supstance sadržane u detergentima treba da ispunjavaju zahtjeve potpune aerobne biorazgradljivosti date u Prilogu 1.

Ispunjenost zahtjeva iz stava 1 ovog člana utvrđuje se metodama ispitivanja datim u Prilogu 1.

Stav 1 ovog člana ne primjenjuje se na površinski aktivne supstance i površinski aktivne supstance sadržane u detergentima koje su aktivne supstance u dezinfekcionim sredstvima, ako su odobrene, upisane, prijavljene ili se mogu koristiti u skladu sa propisima kojima se uređuju biocidni proizvodi.

Industrijski detergentsi i detergentsi za profesionalnu upotrebu koji sadrže površinski aktivne supstance koje ne ispunjavaju zahtjeve potpune aerobne biorazgradljivosti mogu se staviti na tržište samo na osnovu dozvole za upotrebu površinski aktivne supstance, u skladu sa zakonom.

Detergent za kućnu upotrebu koji kao aktivnu komponentu sadrži hemikaliju sa Liste klasifikovanih supstanci u procentu većem od 1% može se staviti na tržište samo na osnovu dozvole za upotrebu površinski aktivne supstance, u skladu sa zakonom.

Od 23. marta 2032. godine vodorastvorljivi polimerni filmovi koji se koriste za kapsule detergenata, kao i polimeri sadržani u tim filmovima, treba da ispunjavaju zahtjeve biorazgradljivosti date u Prilogu 1.

Od 23. marta 2034. godine organske supstance koje su namjerno dodate u detergent u koncentraciji od najmanje 10% masenog udjela u ukupnoj masi supstanci, isključujući vodu, osim površinski aktivnih supstanci, filmova i polimera sadržanih u filmovima, treba da ispunjavaju zahtjeve biorazgradljivosti date u Prilogu 1.

Izuzetno od stava 7 ovog člana zahtjevi biorazgradljivosti ne primjenjuju se na supstance za koje je u Prilogu 1 propisano odstupanje, ako su ispunjeni uslovi utvrđeni tim prilogom.

Detergentsi kojima su namjerno dodati mikroorganizmi

Član 4

Detergentsi kojima su namjerno dodati mikroorganizmi mogu se stavljati na tržište samo ako ispunjavaju posebne zahtjeve date u Prilogu 2.

Ispunjenost zahtjeva iz stava 1 ovog člana dokazuje se tehničkom dokumentacijom, procjenom rizika, izvještajima o ispitivanju i drugim podacima kojima se potvrđuje bezbjedna upotreba detergenta za zdravlje ljudi i životnu sredinu.

Ograničenja udjela fosfata i drugih jedinjenja fosfora

Član 5

Detergenti iz Priloga 3 mogu se stavljati na tržište samo ako su u skladu sa ograničenjima sadržaja fosfata i drugih jedinjenja fosfora utvrđenim u tom prilogu.

Dokumentacija i podaci za dokazivanje ispunjenosti zahtjeva

Član 6

Proizvođač, uvoznik, odnosno distributer koji stavlja na tržište ili čini dostupnim na tržištu detergent ili površinski aktivnu supstancu treba da obezbijedi da proizvod ispunjava zahtjeve propisane zakonom i ovim pravilnikom.

Obaveze proizvođača utvrđene ovim pravilnikom primjenjuju se na fizičko ili pravno lice koje proizvodi detergent ili površinski aktivnu supstancu, ili za koje se detergent ili površinski aktivna supstanca projektuje ili proizvodi, i koje taj proizvod stavlja na tržište pod svojim imenom, trgovačkim nazivom ili žigom.

Proizvođač sačinjava tehničku dokumentaciju i sprovodi postupak ocjene usklađenosti iz Priloga 4.

Ispunjenost zahtjeva iz stava 1 ovog člana dokazuje se naročito:

- 1) tehničkom dokumentacijom;
- 2) izvještajima o ispitivanju, kada su propisani;
- 3) podacima o sastavu proizvoda;
- 4) listom podataka o sastojcima, kada je propisan;
- 5) etiketom proizvoda;
- 6) digitalnom etiketom, ako se koristi;
- 7) digitalnim pasošem proizvoda, kada je propisana obaveza njegovog posjedovanja;
- 8) podacima o nosaču podataka;
- 9) dokumentacijom o ispunjenosti uslova za ponovno punjenje, ako se proizvod čini dostupnim putem sistema ponovnog punjenja.

Ispunjenost zahtjeva ovog pravilnika za detergente i površinski aktivne supstance utvrđuje se metodama ispitivanja bez upotrebe životinja koje su validirane na nivou Evropske unije ili na međunarodnom nivou.

Detergenti i površinski aktivne supstance ne stavljaju se na tržište ako su konačna formulacija, sastojci ili kombinacije sastojaka bili predmet ispitivanja na životinjama radi ispunjavanja zahtjeva ovog pravilnika.

Odredbe st. 5 i 6 ovog člana primjenjuju se ne isključujući primjenu zakona i drugih propisa i ne sprječavaju korišćenje podataka pribavljenih prije 22. marta 2026. godine.

Sadržaj tehničke dokumentacije iz stava 4 tačka 1 ovog člana dat je u Prilogu 4.

Dokumentacija i podaci iz stava 4 ovog člana treba da budu tačni, potpuni, ažurni i dostupni organu uprave nadležnom za poslove zaštite životne sredine (u daljem tekstu: Agencija), odnosno nadležnom inspektoru, na zahtjev.

Proizvođač, uvoznik, odnosno distributer, dokumentaciju i podatke iz stava 4 ovog člana čuva najmanje deset godina od dana stavljanja detergenta ili površinski aktivne supstance na tržište.

Ako proizvođač nema sjedište u Crnoj Gori, dokumentaciju i podatke iz stava 4 ovog člana obezbjeđuje uvoznik, odnosno ovlašćeni zastupnik, ako je imenovan u skladu sa zakonom.

Ako detergent ili površinski aktivna supstanca nije usklađena sa zahtjevima iz zakona i ovog pravilnika, ili ako dokumentacija i podaci iz stava 4 ovog člana nijesu dostupni, potpuni ili ažurni, smatra se da nije dokazano ispunjavanje zahtjeva za stavljanje proizvoda na tržište.

Zastupnik

Član 7

Ako je strani proizvođač detergenta ili površinski aktivne supstance imenovao zastupnika u skladu sa zakonom, zastupnik može, u ime proizvođača, dostavljati i ažurirati podatke i dokumentaciju koji se odnose na detergent ili površinski aktivnu supstancu.

Zastupnik iz stava 1 ovog člana može dostavljati Agenciji, odnosno nadležnom inspektoru, podatke o tehničkoj

dokumentaciji, etiketi, digitalnoj etiketi, digitalnom pasošu proizvoda, listu podataka o sastojcima i druge podatke potrebne za dokazivanje ispunjenosti zahtjeva iz ovog pravilnika.

Zastupnik treba da čuva i ažurira podatke koje dostavlja u skladu sa stavom 2 ovog člana i da ih, na zahtjev, učini dostupnim Agenciji, odnosno nadležnom inspektoru.

Imenovanje zastupnika ne oslobađa proizvođača, uvoznika, odnosno distributera obaveza koje imaju u skladu sa zakonom i ovim pravilnikom.

Obaveze uvoznika i distributera u vezi sa označavanjem i dostupnošću podataka

Član 8

Uvoznik, odnosno distributer koji stavlja na tržište ili čini dostupnim na tržištu detergent ili površinski aktivnu supstancu treba da prije stavljanja proizvoda na tržište, odnosno činjenja dostupnim na tržištu, provjeri da proizvod ima propisanu etiketu, prateće informacije, digitalnu etiketu ako se koristi, digitalni pasoš proizvoda kada je propisan, kao i nosač podataka kada je propisan.

Uvoznik, odnosno distributer treba da obezbijedi da uslovi skladištenja, prevoza i rukovanja detergentom ili površinski aktivnom supstancom ne utiču na ispunjenost zahtjeva propisanih zakonom i ovim pravilnikom.

Ako uvoznik ili distributer stavlja detergent ili površinski aktivnu supstancu na tržište pod svojim imenom, trgovačkim nazivom ili žigom, ili ako izmijeni proizvod, njegovu etiketu, ambalažu, sastav, namjenu ili način činjenja dostupnim na tržištu na način koji može uticati na ispunjenost zahtjeva iz zakona i ovog pravilnika, treba da obezbijedi ispunjenost zahtjeva koji se odnose na proizvođača.

Ako uvoznik ili distributer čini dostupnom krajnjem korisniku površinski aktivnu supstancu koja prvobitno nije bila namijenjena krajnjem korisniku, treba da obezbijedi ispunjenost zahtjeva za površinski aktivne supstance za krajnje korisnike.

Uvoznik, distributer, odnosno drugi privredni subjekt koji čini dostupnim detergent ili površinski aktivnu supstancu putem sistema ponovnog punjenja treba da obezbijedi:

- 1) mjere za smanjenje rizika od izloženosti ljudi, naročito djece;
- 2) da djeca ne koriste mjesto ponovnog punjenja bez nadzora;
- 3) odgovarajuće osposobljavanje lica koja rukuju mjestom ponovnog punjenja;
- 4) da se proizvodi koji se nude na istom mjestu ponovnog punjenja međusobno ne miješaju i ne reaguju na način koji bi mogao ugroziti zdravlje ljudi ili životnu sredinu;
- 5) da krajnjem korisniku prije punjenja budu dostupne informacije o proizvodu, načinu upotrebe, doziranju, opasnostima, mjerama predostrožnosti i sastavu proizvoda;
- 6) da ambalaža u koju se proizvod puni bude odgovarajuća za taj proizvod, čista i jasno označena.

Činjenje dostupnim detergenta ili površinski aktivne supstance putem sistema ponovnog punjenja ne smatra se pakovanjem ili prepakivanjem, ako se ne mijenja sastav, namjena, klasifikacija ili označavanje proizvoda.

Pakovanje i prepakivanje koje vrše uvoznici i distributeri

Član 9

Ako uvoznik ili distributer pakuje ili prepakuje detergent ili površinski aktivnu supstancu, a tim pakovanjem ili prepakivanjem se ne mijenja sastav, svojstva, namjena, klasifikacija, označavanje ili usklađenost proizvoda sa zakonom i ovim pravilnikom, treba da na pakovanju navede svoje ime, odnosno naziv, registrovani trgovački naziv ili žig, sjedište, poštansku adresu, elektronsku adresu i broj telefona, uz riječ: "pakovao", odnosno "prepakovao".

Uvoznik ili distributer iz stava 1 ovog člana treba da obezbijedi da primjerak izvorne etikete i podataka koji su pratili proizvod prije pakovanja ili prepakivanja bude dostupan Agenciji i nadležnom inspektoru najmanje deset godina od dana stavljanja proizvoda na tržište.

Ako je za detergent ili površinski aktivnu supstancu propisana obaveza posjedovanja digitalnog pasoša proizvoda, uvoznik ili distributer iz stava 1 ovog člana treba da obezbijedi da jedinstvena identifikaciona oznaka proizvoda, odnosno elektronska veza do digitalnog pasoša proizvoda, bude dostupna Agenciji i nadležnom inspektoru najmanje deset godina od dana stavljanja proizvoda na tržište.

Ako uvoznik ili distributer pakovanjem, prepakivanjem, ponovnim označavanjem, promjenom trgovačkog naziva ili drugom izmjenom proizvoda utiče na usklađenost detergenta ili površinski aktivne supstance sa zakonom i ovim pravilnikom, smatra se odgovornim za ispunjavanje zahtjeva koji se odnose na proizvođača.

Činjenje dostupnim detergenta ili površinski aktivne supstance za krajnje korisnike putem sistema ponovnog punjenja ne smatra se pakovanjem ili prepakivanjem u smislu ovog člana.

Identifikacija privrednih subjekata

Član 10

Privredni subjekat koji stavlja na tržište ili čini dostupnim na tržištu detergent ili površinski aktivnu supstancu treba da, na zahtjev Agencije ili nadležnog inspektora, dostavi podatke o:

- 1) privrednom subjektu od kojeg mu je isporučen detergent ili površinski aktivna supstanca;
- 2) privrednom subjektu kojem je isporučio detergent ili površinski aktivnu supstancu.

Podaci iz stava 1 ovog člana sadrže naročito naziv i sjedište privrednog subjekta, kontakt podatke, naziv proizvoda, količinu, datum isporuke, broj serije, odnosno drugu oznaku koja omogućava sljedljivost proizvoda.

Privredni subjekat treba da podatke iz stava 1 ovog člana čuva i učini dostupnim Agenciji ili nadležnom inspektoru najmanje deset godina od dana prijema, odnosno isporuke detergenta ili površinski aktivne supstance.

Podaci iz stava 1 ovog člana koriste se za potrebe nadzora nad stavljanjem proizvoda na tržište, provjere sljedljivosti, preduzimanja mjera u slučaju neusklađenosti proizvoda i zaštite zdravlja ljudi i životne sredine.

List sa podacima o sastojcima

Član 11

Prije stavljanja na tržište detergenta ili surfaktanta za krajnjeg korisnika koji je smješa za koju nije potrebno dostavljanje informacija Centru u skladu sa članom 70 Zakona, proizvođač sa sjedištem u Crnoj Gori ili, kada proizvođač nema sjedište u Crnoj Gori, uvoznik ili ovlašćeni predstavnik, gdje je imenovan, dostavlja Centru list sa podacima o sastojcima iz Priloga 4.

Ukoliko detergent ili surfaktant za krajnjeg korisnika za koji je dostavljen list sa podacima o sastojcima više ne odgovara informacijama sadržanim u tom listu sa podacima, bez odlaganja se dostavlja ažurirani list sa podacima o sastojcima.

List sa podacima o sastojcima dostavlja se elektronskim putem, u formatu propisanom za dostavljanje informacija u skladu sa članom 70 Zakona, i na crnogorskom jeziku.

Centar, medicinsko osoblje i druga lica ovlašćena za pristup listu sa podacima o sastojcima čuvace poverljivost informacija sadržanih u njemu.

Informacije iz stava 4 ovog člana mogu se koristiti samo:

- 1) za odgovor na medicinske upite formulisanjem preventivnih i kurativnih mera, posebno u slučaju nužde; ili
- 2) da sprovede statističku analizu kako bi se utvrdilo gde su potrebne poboljšane mere upravljanja rizikom.

Informacije sadržane u listu podataka o sastojcima neće biti dostupne javnosti i biće skladištene, obrađivane i razmenjene na način koji sprečava neovlašćeni pristup, gubitak, izmenu ili zloupotrebu.

Označivanje

Član 12

Detergent i površinski aktivna supstanca koji se čine dostupnim na tržištu u pojedinačnom pakovanju moraju imati etiketu.

Detergent i površinski aktivna supstanca koji se čine dostupnim krajnjem korisniku putem sistema ponovnog punjenja moraju imati fizičku etiketu i, ako je propisana obaveza digitalnog pasoša proizvoda, nosač podataka koji omogućava pristup digitalnom pasošu proizvoda.

Privredni subjekt koji čini dostupnim detergent ili površinski aktivnu supstancu krajnjem korisniku putem sistema ponovnog punjenja treba da obezbijedi da fizička etiketa i nosač podataka budu dostupni za svako pakovanje koje se puni ili ponovo puni deterгентom ili površinski aktivnom supstancom.

Etiketa detergenta i površinski aktivne supstance treba da sadrži informacije iz Priloga 5 Dio A.

Pored informacija iz stava 4 ovog člana, etiketa detergenta za pranje veša za kućnu upotrebu, detergenta za mašinsko pranje posuđa za kućnu upotrebu i detergenta za čišćenje površina za kućnu upotrebu treba da sadrži i informacije o doziranju iz Priloga 5 Dio B.

Informacije iz st. 4 i 5 ovog člana moraju biti date na crnogorskom jeziku, jasno, razumljivo, vidljivo i čitljivo.

Etiketa treba da bude dostupna radi inspeksijskog pregleda u trenutku stavljanja detergenta ili površinski aktivne supstance na tržište, odnosno činjenja dostupnim na tržištu.

Podaci na etiketi ne smiju biti suprotni podacima iz bezbjednosnog lista, tehničke dokumentacije, digitalne etikete, digitalnog pasoša proizvoda ili druge prateće dokumentacije proizvoda.

Oblici označavanja

Član 13

Informacije koje se, u skladu sa ovim pravilnikom, navode na etiketi detergenta ili površinski aktivne supstance, daju se na fizičkoj etiketi.

Informacije iz stava 1 ovog člana mogu se dodatno dati i na digitalnoj etiketi.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, informacije iz Priloga 5 Dio C mogu se navesti samo na digitalnoj etiketi, ako se time ne dovodi u pitanje zaštita zdravlja ljudi, zaštita životne sredine i pravo krajnjeg korisnika da prije kupovine dobije propisane informacije.

Na fizičkoj etiketi obavezno se navode podaci o identifikaciji proizvoda, proizvođaču, odnosno uvozniku, trgovačkom nazivu proizvoda, opasnostima, mjerama predostrožnosti, uputstvu za bezbjednu upotrebu i drugi podaci koji su neophodni za bezbjedno rukovanje proizvodom.

Ako se informacije daju i putem digitalne etikete, podaci na digitalnoj etiketi ne smiju biti suprotni podacima navedenim na fizičkoj etiketi, bezbjednosnom listu, digitalnom pasošu proizvoda ili drugoj pratećoj dokumentaciji proizvoda.

Zahtjevi za digitalnu etiketu

Član 14

Ako detergent ili površinski aktivna supstanca ima digitalnu etiketu, digitalna etiketa treba da ispunjava sljedeće uslove:

- 1) da sadrži propisane informacije na jednom mjestu, jasno odvojene od drugih komercijalnih, promotivnih ili drugih informacija;
- 2) da informacije budu jasne, razumljive, čitljive i pretražive;
- 3) da bude dostupna krajnjim korisnicima, Agenciji, nadležnoj inspekciji i drugim nadležnim organima;
- 4) da bude dostupna putem nosača podataka koji se nalazi na etiketi, ambalaži, pratećoj dokumentaciji proizvoda ili mjestu ponovnog punjenja;
- 5) da bude dostupna putem digitalnih tehnologija koje su u širokoj upotrebi i kompatibilne sa glavnim operativnim sistemima i internet pretraživačima;
- 6) da pristup digitalnoj etiketi bude besplatan i da ne zahtijeva registraciju korisnika, unošenje lozinke ili preuzimanje posebne aplikacije;
- 7) da bude prikazana na način kojim se uzimaju u obzir potrebe ranjivih grupa, uključujući lica sa invaliditetom;
- 8) da ostane dostupna najmanje deset godina od dana stavljanja detergenta ili površinski aktivne supstance na tržište;
- 9) da, ako je dostupna na više jezika, izbor jezika ne zavisi od geografske lokacije sa koje krajnji korisnik pristupa digitalnoj etiketi.

Privredni subjekt koji obezbjeđuje digitalnu etiketu ne smije pratiti, analizirati ili koristiti podatke o korišćenju digitalne etikete, osim u mjeri koja je neophodna za tehničko omogućavanje pristupa digitalnoj etiketi.

Privredni subjekt koji detergent ili površinski aktivnu supstancu čini dostupnom krajnjem korisniku treba da informacije sa digitalne etikete obezbijedi i na drugi način:

- 1) na usmeni ili pisani zahtjev krajnjeg korisnika; ili
- 2) ako je digitalna etiketa privremeno nedostupna, uključujući i trenutak kupovine.

Informacije iz stava 3 ovog člana obezbjeđuju se bez naknade i ne smiju biti uslovljene kupovinom detergenta ili površinski aktivne supstance.

Prodaja na daljinu

Član 15

Ako se detergent ili površinski aktivna supstanca čini dostupnom na tržištu prodajom na daljinu, uključujući prodaju putem internet stranice, internet platforme za trgovinu, kataloga ili drugog sredstva komunikacije na daljinu, u ponudi proizvoda moraju se prije kupovine jasno, vidljivo i čitljivo navesti informacije koje se, u skladu sa ovim pravilnikom, navode na etiketi proizvoda.

Informacije iz stava 1 ovog člana moraju biti dostupne krajnjem korisniku prije zaključenja kupovine, bez potrebe otvaranja ambalaže proizvoda i bez dodatnih troškova za krajnjeg korisnika.

Ako je za detergent ili površinski aktivnu supstancu propisana obaveza posjedovanja digitalnog pasoša proizvoda, u ponudi iz stava 1 ovog člana treba da bude dostupan i digitalni primjerak nosača podataka, elektronska veza do digitalnog pasoša proizvoda ili jedinstvena identifikaciona oznaka proizvoda.

Informacije iz st. 1 i 3 ovog člana moraju biti dostupne na crnogorskom jeziku.

Podaci navedeni u ponudi proizvoda ne smiju biti suprotni podacima navedenim na etiketi, digitalnoj etiketi, digitalnom pasošu proizvoda, bezbjednosnom listu ili drugoj pratećoj dokumentaciji proizvoda.

Digitalni pasoš proizvoda

Član 16

Prije stavljanja na tržište detergenta ili površinski aktivne supstance za krajnje korisnike za koje je propisana obaveza posjedovanja digitalnog pasoša proizvoda, proizvođač izrađuje digitalni pasoš proizvoda.

Ako proizvođač nema sjedište u Crnoj Gori, digitalni pasoš proizvoda obezbjeđuje uvoznik, odnosno zastupnik, ako je imenovan u skladu sa zakonom.

Digitalni pasoš proizvoda izrađuje se za određeni model detergenta ili površinski aktivne supstance za krajnje korisnike.

Digitalni pasoš proizvoda treba da bude tačan, potpun, ažuran i dostupan na crnogorskom jeziku.

Digitalni pasoš proizvoda sadrži podatke iz Priloga 6 Dio A.

Digitalni pasoš proizvoda može sadržati i podatke iz Priloga 6 Dio B.

Digitalni pasoš proizvoda treba da bude dostupan krajnjim korisnicima, Agenciji, nadležnoj inspekciji, organu uprave nadležnom za carinske poslove i drugim nadležnim organima, u skladu sa zakonom i ovim pravilnikom.

Digitalni pasoš proizvoda treba da bude dostupan najmanje deset godina od dana stavljanja detergenta ili površinski aktivne supstance za krajnje korisnike na tržište, uključujući slučaj prestanka obavljanja djelatnosti, likvidacije ili stečaja privrednog subjekta koji ga je izradio.

Digitalni pasoš proizvoda treba da bude povezan sa trajnom jedinstvenom identifikacionom oznakom proizvoda preko nosača podataka.

Nosač podataka iz stava 9 ovog člana treba da bude:

- 1) otisnut ili na drugi način fizički prisutan na etiketi, ambalaži ili pratećoj dokumentaciji proizvoda;
- 2) neizbrisiv;
- 3) postavljen tako da se može automatski očitati digitalnim uređajem;
- 4) prisutan na mjestu ponovnog punjenja, ako se detergent ili površinski aktivna supstanca za krajnje korisnike čini dostupnom putem sistema ponovnog punjenja;
- 5) praćen oznakom: "Skenirajte za više informacija o proizvodu" ili drugom sličnom jasnom oznakom;
- 6) vidljiv krajnjem korisniku prije kupovine, uključujući prodaju na daljinu.

Ako se drugim propisom zahtijeva da se podaci o detergentu ili površinski aktivnoj supstanci za krajnje korisnike učine dostupnim putem nosača podataka, koristi se jedan nosač podataka, ako je to tehnički moguće.

Ako se drugim propisom zahtijeva digitalni pasoš proizvoda za isti detergent ili površinski aktivnu supstancu za krajnje korisnike, izrađuje se jedan digitalni pasoš proizvoda koji sadrži podatke propisane ovim pravilnikom i podatke propisane tim drugim propisom.

Ako se za isti proizvod izradi novi digitalni pasoš proizvoda, novi digitalni pasoš proizvoda treba da bude povezan sa prethodnim digitalnim pasošem proizvoda.

Podaci koji se putem nosača podataka učine dostupnim, a koji nijesu propisani ovim pravilnikom, moraju biti jasno odvojeni od podataka koji čine digitalni pasoš proizvoda.

Izradom digitalnog pasoša proizvoda proizvođač, odnosno uvoznik ili zastupnik, ako je primjenjivo, preuzima odgovornost za tačnost, potpunost i ažurnost podataka sadržanih u digitalnom pasošu proizvoda.

Privredni subjekt koji stavlja detergent ili površinski aktivnu supstancu za krajnje korisnike na tržište treba da distributeru i, kada je primjenjivo, pružaocu internet platforme za trgovinu, bez naknade obezbijedi digitalni primjerak nosača podataka, elektronsku vezu do digitalnog pasoša proizvoda ili jedinstvenu identifikacionu oznaku proizvoda, radi omogućavanja pristupa tim podacima krajnjim korisnicima prije kupovine.

Privredni subjekt iz stava 16 ovog člana treba da digitalni primjerak nosača podataka, elektronsku vezu do digitalnog pasoša proizvoda ili jedinstvenu identifikacionu oznaku proizvoda dostavi bez odlaganja, a najkasnije u roku od pet radnih dana od dana prijema zahtjeva.

Privredni subjekt iz stava 16 ovog člana treba da obezbijedi rezervnu kopiju digitalnog pasoša proizvoda, samostalno ili preko pružaoca usluge digitalnog pasoša proizvoda.

Tehnički dizajn i funkcionisanje digitalnog pasoša proizvoda

Član 17

Digitalni pasoš proizvoda treba da bude izrađen i funkcionisati na način kojim se obezbjeđuje dostupnost, pouzdanost, cjelovitost, bezbjednost i zaštita podataka.

Digitalni pasoš proizvoda treba da ispunjava sljedeće tehničke zahtjeve:

- 1) da bude interoperabilan sa drugim digitalnim sistemima i evidencijama koji se koriste za proizvode, hemikalije i nadzor nad tržištem;
- 2) da podaci sadržani u digitalnom pasošu proizvoda budu zasnovani na otvorenim standardima, u interoperabilnom formatu, strukturirani, pretraživi i, kada je primjenjivo, mašinski čitljivi;
- 3) da se podaci mogu prenositi i razmjenjivati putem otvorene interoperabilne mreže za razmjenu podataka, bez stvaranja zavisnosti od određenog dobavljača digitalne usluge;
- 4) da krajnji korisnici, privredni subjekti, Agencija, nadležna inspekcija, organ uprave nadležan za carinske poslove i drugi nadležni organi imaju besplatan pristup digitalnom pasošu proizvoda, u skladu sa svojim ovlaštenjima;
- 5) da pristup digitalnom pasošu proizvoda za krajnjeg korisnika ne bude uslovljen registracijom, unošenjem lozinke, preuzimanjem posebne aplikacije ili dostavljanjem ličnih podataka;
- 6) da digitalni pasoš proizvoda čuva privredni subjekt odgovoran za njegovu izradu ili pružalac usluge digitalnog pasoša proizvoda kojeg taj subjekt angažuje;
- 7) da, ako se za isti detergent ili površinski aktivnu supstancu izradi novi digitalni pasoš proizvoda, novi digitalni pasoš bude povezan sa prethodnim digitalnim pasošem proizvoda;
- 8) da pružalac usluge digitalnog pasoša proizvoda ne smije prodavati, ponovo koristiti, ustupati ili obrađivati podatke iz digitalnog pasoša proizvoda van obima koji je neophodan za čuvanje, održavanje i omogućavanje pristupa digitalnom pasošu proizvoda;
- 9) da privredni subjekti i pružaoci usluge digitalnog pasoša proizvoda ne smiju pratiti, analizirati ili koristiti podatke o korišćenju digitalnog pasoša proizvoda, osim u mjeri koja je neophodna za tehničko omogućavanje pristupa digitalnom pasošu proizvoda;
- 10) da se lični podaci krajnjih korisnika ne smiju prikupljati, čuvati ili obrađivati putem digitalnog pasoša proizvoda, osim u skladu sa propisima kojima se uređuje zaštita podataka o ličnosti;
- 11) da se obezbijede autentifikacija, pouzdanost, cjelovitost i zaštita podataka;
- 12) da digitalni pasoš proizvoda bude dizajniran i održavan tako da se obezbijedi visok nivo informacione bezbjednosti i privatnosti i spriječi zloupotreba, neovlašćena izmjena podataka ili prevara.

Privredni subjekt koji izrađuje ili ažurira digitalni pasoš proizvoda odgovoran je za tačnost, potpunost i ažurnost podataka koje unosi u digitalni pasoš proizvoda.

Ako digitalni pasoš proizvoda izrađuje, čuva ili održava pružalac usluge digitalnog pasoša proizvoda, odgovornost za tačnost, potpunost i ažurnost podataka ostaje na proizvođaču, odnosno uvozniku ili zastupniku, ako je imenovan.

Nosači podataka i jedinstvene identifikacione oznake

Član 18

Nosač podataka, jedinstvena identifikaciona oznaka proizvoda i jedinstvena identifikaciona oznaka subjekta moraju biti izrađeni u skladu sa otvorenim, međunarodno priznatim i interoperabilnim standardima koji omogućavaju automatsko očitavanje, elektronsku obradu, razmjenu i provjeru podataka.

Nosač podataka mora omogućiti neposredan i besplatan pristup digitalnom pasošu proizvoda, bez registracije korisnika, unošenja lozinke ili preuzimanja posebne aplikacije.

Jedinstvena identifikaciona oznaka proizvoda dodjeljuje se određenom modelu detergenta ili površinski aktivne supstance za krajnje korisnike i ne može se koristiti za drugi model proizvoda.

Jedinstvena identifikaciona oznaka subjekta mora omogućiti identifikaciju proizvođača, uvoznika, zastupnika, ako je imenovan, odnosno drugog privrednog subjekta odgovornog za izradu, dostavljanje ili ažuriranje digitalnog pasoša proizvoda.

Privredni subjekt koji izrađuje ili ažurira digitalni pasoš proizvoda treba da obezbijedi da nosač podataka i jedinstvene identifikacione oznake budu tačni, jedinstveni, važeći i povezani sa digitalnim pasošem proizvoda za odgovarajući model proizvoda.

Ako se za isti detergent ili površinski aktivnu supstancu za krajnje korisnike, u skladu sa drugim propisima, zahtijeva upotreba nosača podataka ili digitalnog pasoša proizvoda, koristi se jedan nosač podataka i, kada je to tehnički moguće, iste jedinstvene identifikacione oznake.

Nosač podataka i jedinstvene identifikacione oznake moraju se održavati dostupnim najmanje deset godina od dana stavljanja proizvoda na tržište.

Evidencija digitalnih pasoša proizvoda

Član 19

Prije stavljanja na tržište detergenta ili površinski aktivne supstance za krajnje korisnike za koje je propisana obaveza posjedovanja digitalnog pasoša proizvoda, proizvođač, uvoznik, odnosno zastupnik, ako je imenovan, dostavlja Agenciji podatke za evidenciju digitalnih pasoša proizvoda.

Evidencija iz stava 1 ovog člana vodi se u elektronskom obliku, u okviru elektronskog registra hemikalija, odnosno informacionog sistema za hemikalije koji vodi Agencija.

U evidenciju iz stava 1 ovog člana unose se naročito:

- 1) jedinstvena identifikaciona oznaka proizvoda;
- 2) jedinstvena identifikaciona oznaka subjekta;
- 3) naziv, trgovački naziv i oznaka modela detergenta ili površinski aktivne supstance;
- 4) naziv i sjedište proizvođača;
- 5) naziv i sjedište uvoznika, odnosno zastupnika, ako je imenovan;
- 6) kategorija proizvoda;
- 7) elektronska adresa ili drugi digitalni podatak preko kojeg je dostupan digitalni pasoš proizvoda;
- 8) podatak o nosaču podataka kojim se pristupa digitalnom pasošu proizvoda;
- 9) tarifna oznaka proizvoda, ako se proizvod uvozi;
- 10) datum izrade digitalnog pasoša proizvoda;
- 11) datum posljednjeg ažuriranja digitalnog pasoša proizvoda.

Nakon dostavljanja podataka iz stava 3 ovog člana, Agencija dodjeljuje evidencioni broj digitalnog pasoša proizvoda.

Dodjeljivanje evidencionog broja iz stava 4 ovog člana ne smatra se dokazom da je detergent ili površinski aktivna supstanca usklađena sa zakonom i ovim pravilnikom.

Podaci iz evidencije iz stava 1 ovog člana dostupni su Ministarstvu, Agenciji, organu uprave nadležnom za carinske poslove i nadležnoj inspekciji, za potrebe vršenja poslova iz njihove nadležnosti.

Podaci iz evidencije iz stava 1 ovog člana koji predstavljaju poslovnu tajnu ili druge povjerljive podatke čuvaju se u skladu sa zakonom.

Dostupnost podataka pri uvozu

Član 20

Za detergent ili površinski aktivnu supstancu za krajnje korisnike koji se uvoze u Crnu Goru, uvoznik treba da, na zahtjev Agencije, organa uprave nadležnog za carinske poslove ili nadležnog inspektora, učini dostupnim podatke potrebne za identifikaciju proizvoda i provjeru ispunjenosti zahtjeva propisanih zakonom i ovim pravilnikom.

Podaci iz stava 1 ovog člana obuhvataju naročito:

- 1) naziv i trgovački naziv proizvoda;
- 2) naziv i sjedište proizvođača;
- 3) naziv i sjedište uvoznika;
- 4) tarifnu oznaku proizvoda, ako je primjenjivo;
- 5) jedinstvenu identifikacionu oznaku proizvoda, ako je propisana;
- 6) evidencioni broj digitalnog pasoša proizvoda, ako je dodijeljen;
- 7) elektronsku vezu do digitalnog pasoša proizvoda, ako je propisan;

- 8) podatke o nosaču podataka;
- 9) etiketu i prateću dokumentaciju proizvoda.

Dostavljanje, odnosno dostupnost podataka iz stava 2 ovog člana ne smatra se dokazom usklađenosti proizvoda sa zakonom i ovim pravilnikom.

Odredbe ovog člana ne utiču na ovlašćenja organa uprave nadležnog za carinske poslove utvrđena zakonom i propisima kojima se uređuje carinski postupak i nadzor proizvoda iz uvoza.

Lista tarifnih oznaka i opisa detergenata i površinski aktivnih supstanci za potrebe identifikacije proizvoda pri uvozu data je u Prilogu 7.

Provjera ispunjenosti zahtjeva

Član 21

Ispunjenost zahtjeva propisanih ovim pravilnikom provjerava se na osnovu etikete, digitalne etikete, digitalnog pasoša proizvoda, nosača podataka, tehničke dokumentacije, lista podataka o sastojcima, izvještaja o ispitivanju, podataka o sastavu proizvoda i druge dokumentacije propisane ovim pravilnikom.

Ako se za potrebe provjere iz stava 1 ovog člana vrši ispitivanje detergenta ili površinski aktivne supstance, primjenjuju se metode ispitivanja propisane ovim pravilnikom.

Ako podaci ili dokumentacija iz stava 1 ovog člana nijesu dostupni, nijesu potpuni, nijesu tačni ili nijesu ažurni, smatra se da nije dokazano ispunjavanje zahtjeva propisanih ovim pravilnikom.

Privredni subjekt treba da, na zahtjev Agencije ili nadležnog inspektora, dostavi podatke i dokumentaciju iz stava 1 ovog člana u elektronskom obliku, a na zahtjev i u papirnom obliku.

Odredbe ovog člana ne utiču na ovlašćenja nadležnih inspektora utvrđena zakonom.

Postupanje u slučaju sumnje na rizik

Član 22

Ako proizvođač, uvoznik, distributer ili zastupnik, ako je imenovan, ima saznanje ili osnovanu sumnju da detergent ili površinski aktivna supstanca, iako ispunjava zahtjeve propisane ovim pravilnikom, može predstavljati rizik za zdravlje ljudi ili životnu sredinu, treba da bez odlaganja o tome obavijesti Agenciju, odnosno nadležnog inspektora.

Obavještenje iz stava 1 ovog člana sadrži podatke potrebne za identifikaciju proizvoda, podatke o porijeklu i lancu snabdijevanja, opis mogućeg rizika i podatke o mjerama koje je privredni subjekt preduzeo ili namjerava da preduzme.

Privredni subjekt iz stava 1 ovog člana treba da sarađuje sa Agencijom i nadležnim inspektorom radi otklanjanja ili smanjenja rizika, u skladu sa zakonom.

Prilozi

Član 23

Prilozi 1 do 7 čine sastavni dio ovog pravilnika.

Detergenti i površinski aktivne supstance na tržištu

Član 24

Detergenti i površinski aktivne supstance koji su stavljeni na tržište do početka primjene ovog pravilnika, ostaju na tržištu do isteka zaliha.

Detergenti i površinski aktivne supstance koji su stavljeni na tržište u periodu između 22. septembra 2029. godine i 23. septembra 2030. godine, u skladu sa propisima koji su se primjenjivali do 22. septembra 2029. godine, ostaju na tržištu do 23. septembra 2030. godine.

Prestanak važenja

Član 25

Danom početka primjene ovog pravilnika prestaju da važe Pravilnik o metodama ispitivanja biorazgradljivosti površinski aktivne supstance, načinu obilježavanja i sastavu detergenta ("Službeni list CG", broj 71/18) i Pravilnik

o utvrđivanju liste površinski aktivnih supstanci koje se mogu upotrebljavati u detergentima ("Službeni list CG", broj 71/18).

Stupanje na snagu

Član 26

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore", a primjenjivaće se od 23. septembra 2029. godine.

Broj: 04-322/26-105/98

Podgorica, 31. avgusta 2026. godine

Ministar,

Damjan Ćulafić, s.r.

NAPOMENA IZDAVAČA:

Priloge koji su sastavni dio ovog propisa možete pogledati ovdje.